

This question paper contains 4 printed pages]

EN—89—2017

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

PRINCIPLES OF BUSINESS MANAGEMENT

Paper I

(MCQ+Theory)

(Saturday, 11-11-2017)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Solve question No. 1 on OMR sheet during the first half an hour.

(ii) Question Nos. 1 and 2 are compulsory.

(iii) All questions carry equal marks.

(i) प्रश्न क्र. 1 हा OMR-sheet वरच सोडवायचा आहे. त्यासाठी पहिला अर्धातास वैल राहील.

(ii) प्रश्न क्र. 1 आणि 2 हे अनिवार्य आहेत.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

1. (i) Who has given “Fourteen Principles” in Management ? 10

(A) Barnard (B) Henry Fayol

(C) F.W. Taylor (D) Fleming

व्यवस्थापनाची चौदा तत्वे कोणाची आहेत ?

(अ) बर्नार्ड (ब) हेन्री फेयॉल

(क) एफ.डब्ल्यू. टेलर (ड) फ्लेमिंग

(ii) Last function of management is .....

(A) Planning (B) Control

(C) Motivation (D) Innovation

व्यवस्थापनाचे शेवटचे कार्य आहे :

(अ) नियोजन (ब) नियंत्रण

(क) अभिप्रेरण (ड) नाविन्य

P.T.O.

- (iii) Shop management is written by .....
(A) Henry Fayol	(B) Maslow
(C) F.W. Taylor	(D) M.C. Shukla
- “शॉप मैनेजमेंट” हे पुस्तक कोणी लिहले ?
(अ) हेन्री फेयॉल	(ब) मास्लो
(क) एफ.डब्ल्यू. टेलर	(ड) एम.सी. शुक्ला
- (iv) Planning process is .....
(A) Social	(B) Physical
(C) Political	(D) Intellectual
- नियोजन प्रक्रिया आहे :
(अ) सामाजिक	(ब) शारीरिक
(क) राजकीय	(ड) बौद्धीक
- (v) Deciding the objectives is the ..... of planning process.
(A) First step	(B) Last step
(C) Last but one step	(D) Middle step
- उद्दीष्ट ठरवणे हा नियोजन प्रक्रियेचा ..... आहे.
(अ) प्रथम टप्पा
(ब) शेवटचा टप्पा
(क) शेवटुन शेवटचा सोडून प्रथम टप्पा
(ड) मध्यंतरीचा टप्पा
- (vi) Which is the oldest type of organisation ?
(A) Line organisation	(B) Functional organisation
(C) Committee	(D) Line and staff organisation
- संघटनेचा सर्वात जुना प्रकार कोणता ?
(अ) रेखा संघटन	(ब) कार्यात्मक संघटन
(क) समीती	(ड) साखळी आणि कर्मचारी संघटन

(vii) Group decision is related to :

(A) Line organisation	(B) Committee
(C) Functional organisation	(D) Staff organisation

सामुहिक निर्णय ..... शि संबंधीत आहे.

(अ) रेखा संघटण	(ब) समीती
(क) कार्यात्मक संघटण	(ड) कर्मचारी संघटण

(viii) Staffing includes .....

(A) Training	(B) Appraisal
(C) Placement	(D) All of these

कर्मचारी व्यवस्थापणात ..... चा समावेश होतो.

(अ) प्रशिक्षण	(ब) मुल्यांकन
(क) कर्मचारी नियुक्ती	(ड) यापैकी सर्व

(ix) Performance appraisal is used in organisation for .....

(A) Employer	(B) Employee
(C) Shareholder	(D) Government

कार्यात्मक मुल्यमापण हे संघटनेमधे कोणासाठी वापरले जाते ?

(अ) मालक	(ब) कर्मचारी
(क) भागधारक	(ड) सरकार

(x) First step in selection procedure is .....

(A) Employee interview	(B) Application study
(C) Selection of employee	(D) Medical examination

निवड प्रक्रियेतील पहिला टप्पा ..... आहे.

(अ) उमेदवाराची मुलाखत	(ब) अर्जाचा अभ्यास
(क) उमेदवाराची निवड	(ड) वैद्यकीय परिक्षा

P.T.O.

Theory

2. What is direction ? Explain the principles of direction.

निर्देशन म्हणजे काय ? निर्देशनाची तत्वे स्पष्ट करा.

3. Define motivation. Explain the importance of motivation.

अभिप्रेरणेची व्याख्या द्या. अभिप्रेरणेचे महत्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the types of leadership.

नेतृत्वाचे प्रकार स्पष्ट करा.

4. Define control. Explain the process of control.

नियंत्रणाची व्याख्या द्या. नियंत्रणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the functions of financial management.

वित्तीय व्यवस्थापनाची कार्ये स्पष्ट करा.

10

10

10